

Zakonski osnutek za slovenske šole dobro odobren od vlade ne odgovarja ustavi niti ne pravičnosti

Ameriški kolonializem hoče nadomestiti anglo-francoske pozicije

O dolgotrajnem pričakovanju je pred tednom dni končno dospela vest, da je ministrski svet odobril zakonski osnutek za ureditev slovenskega šolstva v Italiji. Zakonski osnutek je predložil minister za javno vzgojo, socialdemokrat Rossi.

Podrobnosti o vsebini tega osnuteka se niso točno znane, le to vemo, da je ta osnutek plosnega značaja. Po dosedanjih vesteh ostajajo šole na Tržaškem nespremenjene, dočim bi se na Goriskem ustanovili namesto šol, slovenski tečaj, vzporedno z italijanskimi. Poleg tega bi morali starši na Goriskem ob vpisu otrok v slovenske šole vlagati tudi prošnje za sprejem ter dokazati, da je otrok res slovenske narodnosti in njegov jezik slovenski. Na to bi se posebna komisija preiskovala, če so te izjave resnične ter ugotovila otrokovo narodnost in znanje slovenskega jezika, ter ugotovila otrokovo narodnost in znanje slovenskega jezika. Šele takrat naj bi se odprla vrata slovenskemu otroku v šolo z materinim jezikom.

Razlika med Trstom in Gorico sledi iz tega, ker za Trst obstaja posebni memorandum, podpisan v Londonu leta 1954.

Tov. Togliatti ob novem letu

V novoletni številki glasila KPI „Unitas“ je tov. Palmiro Togliatti objavil članek pod naslovom „Obramba enega leta“. V začetku članka pravi Togliatti, da se govori, da je bilo preteklo leto „leto organskega razpadanja komunističnega gibanja“. To ni res, Togliatti je mnenja, da je bilo preteklo leto z vsemi svojimi dogodki, od katerih so bili nekateri težki in dramatični kot madžarski, leto, v katerem nismo postali sibi-kejsi. Nasprotno, začel se je in se uresničuje proces, ki nas bo okrepil in nas še krepil.

„Bistveni element komunističnega gibanja in njegovega preživetja je bilo dolga leta neomejeno in slepo zaupanje v enega človeka. To je bilo zaupanje brez diskusije, ki je obstajalo v naših vrstah in izven njih, in določeni pogoji, na katerih se sedaj nočemo zastavljati, nam razlagajo tudi, zakaj in kako se je to zaupanje tako na široko utrdilo. Bilo je pa neke vrste praznovanje, ki se je razvilo na drevesu naših idealov. Temu elementu zaupanja je bil zadan odločilen udarec s tisto oslobodilno težko naravo, ki je vsem znana, in je zato bil ta element v večji meri uničen.“

„Kako se je moralo reagirati na se je reagiralo v tem položaju? Reagiralo se je na pravičen način. Z razumom, z analizo objektivnih in subjektivnih pogojev, ki nam pripomorejo, da razumemo vzrok hodiš tega neomejenega zaupanja kot tudi težkih napak. Prešli smo k fazi našega gibanja, v kateri prevladuje racionalni in kritični element. Iz tega izhajajo nova širina in svežina v razmišljanju in iskanju novih rešitev, ki se pojavljajo v vseh delih, od Sovjetske zveze do Italije, od Kitajske do Poljske in Jugoslavije. Ko bomo potegnili zaključke, se bomo zavedli, da se je nov miselni kapital pridružil tistem, ki se je akumuliral z vsakodnevnimi akcijami. To novo bogastvo ne bo moglo kot roditi nove sadove.“

„Na Madžarskem je prišlo do težkega preloma. Bolje ga bomo razumeli, če ga bomo gledali v tej luči. Niso bili sposobni po pravili brez ustavičnosti, brez odpiranja poti sovražniku z nepremišljenimi dejanji. Del tistih, ki so pravili, da hočejo popraviti, so nadomestili prejšnje slepo zaupanje s prav takim slepim srdom. Tako so padli na čudno, a ti ljudje so ponavljali prejšnjo napako, ko so

zato, zglede, da so se zaenkrat tržaške šole izognile podobni rešitvi kot na Goriskem. Borba za zakonitev slovenskih šol v Italiji se je vodila že več let. V parlamentu se je začelo gibanje za uresničitev te težnje slovenskega prebivalstva leta 1950, ko je poslanec tovariš Beltrame sprožil vprašanje slovenske narodne manjšine v Italiji ter opozoril na vladno politiko, ki ne upošteva njenih pravic. Leto kasneje je tovariš senator Banfi posredoval pri Ministru za javno vzgojo, ter predlagal pravno priznanje slovenskega šolstva. Sledile so še druge interpellacije, prošnje, akcije in 8. aprila 1953 sta komunistična senatorja Banfi in Pellegri predložila Senatu zakonski osnutek, ki temelji na spoštovanju 6. člena republiške ustave; 30. marca 1954 pa sta tovariša Lozza in Beltrame predložila zakonski predlog

„Da se lahko premočrno hodi, je treba razredne in politične zavesti“ pravi Togliatti in pravi, da je treba imeti tisto zavest, ki je izvirna v izkoriščenju. To zavest pa skuša sovražnik uničiti.

„Mi pa vemo, zakaj skuša sovražnik uničiti to zavest. Kapitalistični stroj žvepi in se veda pod pritiskom našega gibanja, ki vodi tretjino sveta, in osvobodilnega gibanja desetih milijard ljudi. Bognejad da bi ta naša vodilna vloga odmanjkal. Perspektive so se temne, zato pa, da se razjasni, je treba nove akcije enotnih proletarskih in ljudskih množic. Za to mi delamo. Dejstvo, da smo se osvobodili izpod praznovernih usod, ne pa od našega ideala, nam omogoča, da se lahko pod boljšimi pogoji lotimo naloge.“

Preteklo leto — pravi Togliatti — nas je v ognju akcije in razprave okrepilo in nam omogočilo, da smo postali sposobnejši. O tem se bodo prepričali tudi naši sovražniki, sovravniki svobode, ljudske blaginje in miru.

Na koncu svojega članka je tov. Togliatti želel vse najboljše v novem letu komunistom, italijanskemu delavcu, kmetu, uradniku, ženi, mladincu, staremu in preprostim ljudem.

Delegacija NDR v Moskvi

Predvčerajšnjim je prispevala v Moskvo večja delegacija Nemške DR, ki jo vodi ministrski predsednik Grotewohl. Z njim so prispele tudi sekretar Socialistične združene partije Ulbricht, voditeljica SZP Schieder, mann in Neumann, 8 vladnih predsednikov, med temi tudi Nuschke in Loch, zunanji minister Bolz in podpredsednik ljudskega parlamenta (Volkstags) Matern.

v poslanski zbornici. To prizadevanje komunističnih poslancev in senatorjev so spremljali naša Partija, ljudske organizacije in vsi Slovenci Trsta in Gorice ter jih podprli z vrsto raznih akcij, toda na žalost do slej brez odziva s strani vlade. Šele zdaj se je vlada končno odločila rešiti to veliko težnjo Slovencev ter zakonsko urediti naše šolstvo. To je nedvomno razveseljujoče dejstvo, ter ga lahko prištevamo med zmage komunističnega in naprednega gibanja v Italiji ter je plod spoznavanja in bratstva Slovencev in Italijanov.

Toda na žalost nam ta vest vzbuja poleg zadovoljstva tudi zaskrbljenost in vznemirjenost posebno glede Goriske, ker bi po tem vladnem predlogu morali Slovenci obiskovati namesto šol, kakor doslej, le vrsto tečajev in to po odobritvah raznih komisij, katerim bi morali vlagati prošnje in dokumente za izprijanje svoje narodne pripadnosti.

Nedvomno bi bil ta način rešitve vprašanja šol na Goriskem v nasprotju z vsebino 6. člena Ustave, ki zagotavlja pravice narodnim manjšinam v Italijanski republiki, kakor tudi v nasprotju z demokratičnimi svobodami državljanov, ter seveda ni niti v skladu z zakonskimi predlogi, ki so jih komunistični poslanci kot prvi predložili na merodajnih mestih. Po leg tega je ta način reševanja šolskega vprašanja Slovencev tudi v nasprotju s 3. členom Ustave, ki pravi da so „pred zakonom vsi državljani enaki“.

Hočemo pa biti prepričani, da slovensko šolsko vprašanje v Italiji ne bo tako rešeno, kot namerava vlada, marveč v smislu želja Slovencev, katerih glasniki bodo komunistični poslanci in senatorji, ki bodo v parlamentu in senatu vodili borbo za to našo pravično težnjo.

Vsi Slovenci bomo morali to njihovo borbo ne le intenzivno spremljati, temveč z vsemi močmi podpreti z enotnimi akcijami, da bo zaslonba, ki jo bomo nudili ljudskim predstavnikom v parlamentu, učinkovita.

J. G.

Življenjski stroški za 4,3%

Vladni statistični urad je objavil številke o stanju v Italiji. Po teh podatkih je razvidno, da so se življenjski stroški v letu 1956 povečali za 4,3%. Na koncu oktobra je štela Italija 48.300.000 prebivalcev. V desetih mesecih je prebivalstvo naraslo za 310.000 enot, t. j. nekaj manj kot v istem obdobju leta 1955.

Lani 80 Angležev padlo na Cipru

Angleži so sporočili, da je bilo leta 1956 ubitih na Cipru 80 angleških vojakov. Iz tega je razvidno, da okupacija Cipra drago stane Anglijo.

- Eisenhowerjeva teorija "praznine" in "obrambnega ščita"
- Arabski narodi odločno odklanjajo ameriško vmešavanje v njih zadeve

Tisti krogi, ki so zaradi zadržanja ZDA ob suezski krizi, upali, da ne bodo Amerikanci več tvegali pustolovščin v imenu kolonializma in da bodo — slej ko prej — morali priznati dejstvo neodvisnosti arabskih narodov, so ostali presenečeni, ko je ameriški tisk objavil glavne obsebe „Eisenhowerjevega načrta“ o „pomoci arabskim dežam“. Eisenhower ima namen obrazložiti svoj načrt v poslanski ZDA ob priliki svojega slavnostnega ustoličenja.

„Eisenhowerjev načrt“ ali „doktrina“ sloni na dveh temeljih: na „praznini“, ki je po mnenju ameriškega predsednika nastala po porazu francosko-

angleškega kolonializma na Bliznjem vzhodu, in na „obrambnem ščit“u proti „propanju sovjetskega „pliva“ na isto področje.

Po mnenju Eisenhowerja bi se morala „praznina“ na tem področju napolniti s prisotnostjo ZDA. „Obrambni ščit“ pa bi se moral uresničiti z vojaškim nastopom ZDA proti vsakemu „sovjetskemu pronicanju“ na Bliznji in Srednji vzhod. ZDA pa bi smatrale kot svetovsko pronicanje vsakršno obrambo pogodbo med eno izmed arabskih dežel z ZSSR, vsakršno „komunistično subverzijo“ ali pa kakršno koli vladno, ki ne bi bila po godu ameri-

skim voditeljem.

Kot smo že v začetku dejali, postaja jasno, zakaj so ZDA zavzele v OZN stališče za zaustavitev sovražnosti v Egiptu, kar so angleški in francoski vodilni krogi svojčas ostro grajali. ZDA so tedaj hotele ubiti na en mah kar dve muhi. Najprej so hotele zadati poslednji udarec anglo-francoskemu vplivu na arabskem področju, po drugi strani pa uspraviti budnost arabskih dežel s svojo na videz protikolonialistično trenutno politiko. Sedaj pa se je očitno pokazalo, da hočejo ZDA nadomestiti staro, surovo kolonialistično politiko angleškega in francoskega tipa z novo, istakto surovo a z demokratično obleko prevlečeno kolonialistično politiko, s katero bi se ZDA uveljavile tam, kjer so bile porušene stare kolonialistične sponje.

Anglija in Francija bi v luči te nove politike ne igrali več vloge prvotnih kolonialističnih velesil, marveč bi se morali zadovoljiti z vlogo ameriških drugorazrednih pomoč-

nikov, katerim bi šele le drobtine z ameriške mize.

Arabske dežele so odločno reagirale na to novo nevarnost, ki prihaja z ameriške strani. Te dežele se zavedajo, da je ta nevarnost do neke mere še hujša kot tista, ki jo predstavlja anglo-francoski kolonializem, ker se tudi ZDA očitno sklicujejo na vojaške posege. Sirijski, egiptovski in jordanski vladni krogi so že zavzeli stališče proti „Eisenhowerjevi doktrini“ praznine in obrambnega ščita. Vladni tisk pravi, da v arabskih deželah ni nobene praznine. Če je bila kakšna praznina, je bila ta napolnjena s svobodo arabskih narodov, z arabskim nacionalizmom in načeli OZN. Ves ostali napredni tisk se je postavil proti novi ameriški pobudi, ki lahko rodi težke posledice in lahko privede do novih nevarnih vojaških nastopov.

Novarnost Eisenhowerjeve zamisli prihaja se bolj od izraza zaradi položaja v arabskem svetu: Izrael se noče umakniti z vsega Sinajskega polotoka, Angleži nastopajo proti Jemenu in bombardirajo jemenske območje položaje, vlada Iraka strelja na množice, ki manifestirajo proti njeni sedanji politiki, zahodni tisk pa se vedno napihuje bajko o „sovjetski peti koloni“ v Siriji.

Rasisti na delu v Alžiru

Upor Alžircev proti Franciji je stopil v tretje leto. Toda prav na koncu leta 1956 so francoski kolonialisti pokazali svoj fašistični in rasistični obraz. 29. decembra so ekstremistični francoski elementi zaradi umora kolaboracijskega funkcionarja organizirali veliko hajko na muslimanske elemente. Škvalde oboroženih desničarskih elementov so ves dan terorizirale muslimansko prebivalstvo Alžira in linčale desetine in desetine mož, žena in otrok. Fašistični skrajneži so tudi opustošili večje število muslimanskih delavnic in prodajal. Na predzadnji dan leta pa so štirje petardi eksplodirali v štirih katoliških cerkvah, kar je še bolj podžgalo fašistične elemente, čeprav se je prav kmalu dokazalo, da so petarde nastavili sami rasisti, ki so hoteli nadaljevati svoje zločinsko delo na podlagi ostudne provokacije. Tudi v Parizu so fašistične skupine ubile 5 ljudi v alžirski četrti. Na ta način se dokazuje veličanska odgovornost Molletove „socialistične“ vlade, ki se v kolonialistični represiji poslužuje le fašističnih elementov. Na sliki: rasisti prevračajo avto nekega Arabca

Poziv slovenskih visokošolcev iz Gorice

Prejeli smo od predstavnikov slovenskih akademskih klubov v Gorici naslednji poziv: V estu o načrtu Ministrskega sveta z dne 28. decembra 1956 o zakonski ureditvi slovenskega šolstva na Goriskem in Tržaškem so izzvale v slovenski javnosti upravičeno ogorčenje. Zaradi tega so se predstavniki vseh slovenskih akademskih organizacij v Gorici sestali in sestavili sledeči skupni poziv.

Zakonski osnutek o ureditvi slovenskega šolstva na Goriskem je za slovensko manjšino nesprejemljiv iz sledečih razlogov: 1. ker smatra Slovence na Goriskem za podrejene državljane, v kolikor predvideva posebno komisijo, ki naj odloča o pravicah slovenskih otrok do obiskovanja manjšinskih šol;

2. ker odreja slovenskim šolam sleherno avtonomijo s tem, da predvideva ukinitve samostojnih slovenskih šol in zavodov ter podreditve slovenskih paralelnih italijanskim šolskim zavodom; 3. ker dela razliko med državljani slovenske narodnosti na Tržaškem in Goriskem in očitno škodo gorških Slovencev in ker ne predvideva odprave škodo gorških Slovencev in ker ne predvideva odprave škodo gorških Slovencev in ker ne predvideva odprave škodo gorških Slovencev.

Predstavniki slovenskih akademskih organizacij v Gorici ugotavljamo, da je predloženi zakonski osnutek v očitnem nasprotju z demokratičnim duhom ustave Italijanske republike in je pozivamo vso slovensko javnost, da odločno nastopi v obrambo ogorčenega slovenskega šolstva. Pričakujemo, da

bo tudi dobronamerna italijanska javnost pokazala svoje razumevanje do najosnovnejših pravic Slovencev in Italijani.

Kot svobodni in enakopravni državljani se bomo poslužili vseh sredstev, ki nam jih daje na razpolago ustava, da preprečimo to krivico. Prepričani smo, da bo vsa slovenska manjšina to akcijo složno in odločno podprla.

Gorica, 30. decembra 1956.
Akademski klub - Gorica,
Akademsko - srednjošolski klub „Simon Gregorčič“
Gorica, Slovenski katoliški akademsko društvo - Gorica.

Isti klubi so poslali protestne telegrame predsedniku Gronchiju, ministrskemu predsedniku Segniju, ministru Rossiju, predsedniku senata Merzari, zbornice Leoneju, poslanec Togliattiju in Nenniju.

14 NOVIH TOVARIŠEV v Tomažiču

V kampanji za obnavljanje izkaznic in pridobivanje novih članov je sekcija „Tomažič“ dosegla zelo lepe rezultate. Izkaznice je obnovila 90% tovarišem in pridobila 14 novih članov.

Sekcija Milje je dosegla 88,4 odst. in pridobila 7 novih članov; celica ladjedelnice Sv. Roka 90%, celica Aquila 87%, celica Martinuzzi 83,3%, celica Zetkin 91%, celica Caharija 94 odst., celica Depangher 96%, celica Butorac 85%, celica Griže 95%, celica Lazareta 90%.

Sekcija Sv. Jakoba je dosegla 85%.

V soboto 29. decembra je imela magdalenska sekcija svoje praznike, na katerem so tovariši razdelili nove izkaznice. Vodstvo partije je zastopal tov. Destradi. Sekcija je v teku praznika dobila 17.000 lir za podporne znamenke partije.

Prav tako v soboto so tovariši Tržaškega arzenala razdelili izkaznice svojim članom.

Tudi kampanja za obnovo izkaznic Zveze komunistične mladine se je začela. Povsod so se mladi komunisti obvezali, da bodo v kratkem zaključili obnovo izkaznic in da bodo pridobili nove sile za ZKM.

Openski mladinski aktiv je dosegel 106% in je pridobil 2 nova člana, mladinski aktiv Stara mitnice je tik za tem, da doseže 100%. Mali Repen je dosegel 83%, Sv. Ivan 61%, mladinke Sv. Vida 46%, Podložec 44%, mladinke Sv. Jakoba 43%. V vseh mladinskih aktivih so do sedaj pridobili 20 novih mladincev in mladink, ki so se vpisali v ZKM. Vodstvo ZKM je pozvalo vse svoje ak-

tive, naj se za 29. januarja t. j. za obletnico ustanovitve ZKM zaključijo kampanja za obnovo izkaznic.

Egipt razveljavil pogodbo iz l. 1954

Egiptovska vlada je razveljavila pogodbo med Egiptom in V. Britanijo, ki je bila podpisana ob umiku Angležev leta 1954. Tedaj sta se obe stranki obvezali, da Angleži lahko pošljejo svoje čete na področje Sueškega prekopa v primeru napada na Egipt ali kake druge arabske dežele. Angleška vlada je sporočila, da ne priznava te razveljavitve.

Zahodno- nemška vojska šteje 70.000 mož

Obrambno ministrstvo Zah. Nemčije je sporočilo, da šteje sedaj zahodnonemška vojska 70.000 mož in da preučujejo prošnje 250.000 prostovoljcev. Ob koncu letošnjega leta bodo vojska, mornarica in letalstvo štela od 120 do 130.000 mož. Do konca 1960 bo Zah. Nemčija imela pol milijona vojakov.

Nagovor tov. Vidalija ob zaključku leta

Zadnji dan leta je tov. Vidalija spregovoril voditeljem in funkcionarjem naše partije. V svojem nagovoru je tov. Vidalija napravil kratek obračun preteklega leta in nakazal perspektive v novem letu. Preteklo leto, je dejal, je označeno od velikih dogodkov, je bilo leto težkih borb za mednarodno delavsko gibanje in velikih izkušenj. Omenjajoč važnost XX. kongresa KPSZ, VIII. plenuma poljske partije, VIII. kongresa KP Kitajske in Italije, je opomnil na francosko-angleški napad na Egipt, ki bi bil moral biti po mnenju imperialistov jezer proti osvobodilnemu boju kolonialnih in polkolonialnih narodov in je privedel svet do praga vojne. Napad na socializem na Madžarskem je privedel do preloma, je povzročil besno antikomunistično in antisovjetsko kampanjo v vsem svetu, toda zahvaljujoč se sovjetski pomoči madžarskemu ljudstvu, je bila madžarska ljudska demokracija rešena; mi pa želimo madžarskemu ljudstvu uspehov na težki poti obnove in socialistične izgradnje.

Kljub vsesplošni ofenzivi je enotna socialistična fronta ostala kompaktna, močna in predstavlja močnega branika miru.

Tudi v Trstu je naša partija ostala trdna pred napadom. Preteklo leto je bilo leto velike volilne zmage in se je zaključilo z uveljavitvijo v tovarniških volitvah. Kar se pa tiče perspektiv v novem letu je treba reči, da bo leto borb na gospodarskem področju. Te borbe bodo morale biti osrednjega namena naše partije in demokracije gibanja, ker imajo za cilj doseganje organskega vladnega načrta za našo področje.

V teh borbah bo treba ustvariti enotno fronto vseh slojev in napetosti sile za doseg in uveljavitev delavske enotnosti. Možno je, da se bodo letos vršile v Trstu nove upravne volitve, ki se jim lahko pridružio tudi politične volitve. Zato mora biti partija pripravljena na vse, da bo znala biti kos svojim velikim nalogam.

Tov. Vidalija je tudi poudaril važnost uspehov naše partije, kar dokazuje tudi kampanja za obnavljanje izkaznic in pridobivanje novih članov, katere se razvija še ugodneje kot druga

leta. To dejstvo nam mora vliči novega poguma v nadaljnjih prizadevanjih. Ko je omenil značilnosti socialističnega združevanja v Trstu, je govornik dejal, da se bo naša partija zoperstavila takšni združbi, ki ji bi bil protikomunizem skupna podlaga, ker bi takšna podlaga povzročila negativne posledice za enotnost delavskega razreda in demokratičnega gibanja v Trstu.

Kar se pa tiče polemike in diskusije v mednarodnem delavskem gibanju, je dejal, da je pozitivno dejstvo in si želel, da bi se diskusija razvijala v vedrem in konstruktivnem duhu. Tudi tržaški komunisti se bodo udeležili te diskusije na področju preučitve materialov diskusije.

V duhu optimizma in borbenosti se naša partija lotiva nalog in borb, ki so na dnevnem redu v novem letu.

Volitve na Poljskem

20. januarja bodo na Poljskem volitve v poljski Sejm (parlament). Novi Sejm bo sestavljen iz 459 poslancev, predlaganih pa je bilo 720 kandid

datov, ki so jih izbrale stranke narodne fronte: Združena delavska partija Poljske, kmečko-delavska stranka, demokratična stranka. Med kandidati so tudi nekateri neodvisne osebnosti iz vrst nepolitičnih ljudi in naprednih katoličanov.

Komet drvi proti Zemlji

Belgijski astronomi so opazili komet, ki je oddaljen 100 milijonov kilometrov od Zemlje in se ji približuje z vrhovno naglono 500 km na sekundo. Računajo, da bo marca razviden s prostim očesom. Astronomi so tisku izjavili, da ni nobene nevarnosti, četudi bi komet trčil ob Zemljo, ker je sestavljen iz malih meteoritov, prahu in plinov, ki bi se razpršili, ko bi prišli v kontakt z zemeljsko atmosfero.

Negativen odgovor Eisenhowerja Bulganinu

17. novembra pr. l. je ministrski predsednik Sovjetske zveze Bulganin poslal predsedniku Eisenhowerju pismo, v katerem mu je predlagal sestanek ministrskih predsednikov ZDA, ZSSR, V. Britanije, Francije in Indije in letalsko nadzorstvo nad razorožitvijo. Bela hiša je tedaj objavila odgovor predsednika Eisenhowerja na to pismo. V svojem odgovoru Eisenhower pravi, da se mu sestanek petih predstavnikov ne zdi primeren, da se bodo ZDA zavzemale za razorožitev v okviru OZN in da po njegovem mnenju NATO vrši pozitivno

vlogo v kolektivni varnosti. Prav tako Eisenhower poziva Sovjetsko zvezo, naj sprejme priporočila OZN glede Madžarske.

Eisenhowerjev odgovor je popolnoma negativen, čeprav je Bulganin v svojem pismu delno sprejel tisti sistem letalskega nadzorstva, ki ga je bil predlagal predsednik ZDA v Ženevi. Tudi sklicevanje na ameriško akcijo v OZN glede razorožitve je zelo neprimerno, ker je znano, kako so prav ameriški predstavniki stalno zavračali najkonkretnije predloge za razorožitev.

POLITIKA IN GOSPODARSTVO

ŠE O ZGODOVINSKI IZKUŠNJI
diktature proletariata● Izvleček članka iz časopisa
"Dženmindžibao", glasila
Komunistične partije Kitajske

List "Genmingibao", glasilo Komunistične partije Kitajske, je v soboto, 29. decembra objavil dolg članek, ki obravnava vsa vprašanja, ki so danes predmet diskusije v mednarodnem komunističnem gibanju. Članek z naslovom "Še o zgodovinski izkušnji diktature proletariata", je pisalo vodstvo časopisa na osnovi diskusije, ki je bila v zadnjem času na širšem sestanku politbiroja Centralnega komiteja Komunistične partije Kitajske. Omenjeni članek se uvodoma sklicuje na dogodke, ki so se odvijali v mednarodnem komunističnem gibanju potem, ko je Komunistična partija Kitajske preteklega aprila povzela svoje gledišče o vprašanju Stalina, vili napak v dokumentu, ki ga je objavil navedeni list pod naslovom "O zgodovinski izkušnji diktature proletariata". Se po besedi se članek nanaša na probleme, ki so bili sproženi v zadnjem Titovem govoru v Pu-lju in na komentarje, ki so jih dale razne komunistične partije.

Članek osredotoča pažnjo na 4 vprašanja in sicer: 1. ocena kurza, ki mu je sledila Sovjetska zveza v svoji revoluciji in svoji izgradnji; 2. ocena Stalinovih zaslug in krivd; 3. borba proti doktrinarstvu in revizionizmu; 4. mednarodna solidarnost proletariata vseh dežel.

"Genmingibao" podčrta, da "je pri preučevanju modernih mednarodnih problemov treba začeti predvsem z dejstvom, ki je jedro vsega, to je nasprotje med imperialističnim napadal-

nim blokom in ljudskimi silami v svetu. Vsakdo, ki sprejme gledišče ljudskih sil, ne more obravnavati na isti način protislovja v notranjosti teh sil in protislovja med sovražnikom in nami, ne more zamenjati dveh vrst protislovij in se najmanj postavljati protislovja med ljudskimi silami nad protislovja med sovražnikom in nami. Tisti, ki zanikujejo razredno borbo in ne razlikujejo med sovražnikom in nami, niso ne komunisti in ne marksisti-leninisti.

Pri ocenjevanju temeljne kurza, ki mu je sledila Sovjetska zveza v svoji revoluciji in svoji izgradnji, poudarja članek, da "je Oktobrska revolucija odprla novo obdobje v zgodovini komunističnega gibanja kot tudi v zgodovini človeštva". Članek podaja podroben obravnavi velikanskih uspehov, ki jih je dosegla Sovjetska zveza v 39 letih in pravi, da je od sovjetske izkušnje v revoluciji in izgradnji, en del osnov in univerzalnega pomena v današnjem stadiju zgodovine človeštva, drugi del ni univerzalnega pomena. Poleg tega ima tudi Sovjetska zveza svoje napake in neuspehe, ki so pa na vsak način zelo koristni nauki za vse komuniste. Če samo dejstvo o napredkih, ki jih je dosegla Sovjetska zveza, dokazuje, da je osnovna sovjetska izkušnja v revoluciji in izgradnji velika pridobitev.

V čem torej obstoja osnovna izkušnja, ki jo je imela Sovjetska zveza v svoji revoluciji in izgradnji? "Genmingibao" ugotavlja pet vidikov:

Osnovna
izkušnja SZ

1. predstraž proletariata se organizira v komunistični partiji, katere vzame marksizem-leninizem kot vodilo za akcijo, ki se gradi na osnovi linije demokratskega centralizma, ki določa tesno povezavo z množicami, ki postane jedro delovnih množic in vzgaja svoje člane in ljudske množice v marksizem-leninizem.

2. proletariati, pod vodstvom Komunistične partije, združijo okrog sebe vse delovne ljudi, prevzame oblast od buržoazije z revolucionarno borbo.

3. po zmagi revolucije proletariati, ki ga vodi Komunistična partija, združujejo okrog sebe široke ljudske množice na osnovi delavske kmečkega zavezništva, postavljajo diktaturo proletariata nad razrede latifundijev in kapitalistov, razbijajo odpor proti revoluciji, izvedejo nacionalizacijo industrije in postopno kolektivizacijo kmetijstva in tako odpravi izkoriščevalski sistem, zasebno lastništvo proizvodnih sredstev in razrede.

4. država, ki jo vodi proletariati in Komunistična partija, vodi ljudstvo po poti planškega razvoja socialističnega gospodarstva in kulture in na tej osnovi postopno izboljšuje raven ljudskega življenja ter pripravi prehod v komunistično družbo.

5. država, ki jo vodi proletariati in Komunistična partija, se odločno zoperstavi imperialistični agresiji, pripoznavajo enakopravnost vsem narodom in brani svetovni mir, se trdno drži načela proletarskega internacionalizma, si prizadeva, da dobi pomoč s strani delovnih ljudi vseh dežel in si istočasno prizadeva, da jim pomaga in jim pomaga vsem zatiranim narodom.

"Pot Oktobrske revolucije" — pravi "Genmingibao" — pomeni prav te osnovne stvari. Te osnovne stvari so vse univerzalne resnice marksizma-leninizma, resnice splošnega izjavljaja. Braniti v sedanjem mednarodnem položaju to marksistično-leninistično pot, ki jo je odprla Oktobrska revolucija, je še posebno velikega pomena.

V drugem delu članka razpravlja o zaslugah in krivdah Stalina. Bere se: "Stalin je dal velik doprinos za napredek Sovjetske zveze in razvoj medna-

rodnega komunističnega gibanja. Toda Stalin je napravil nekaj resnih napak, kar se tiče notranje in zunanje politike Sovjetske zveze. Do teh Stalinih napak je morda prišlo zaradi dejstva, da je čas prehitel socialistični sistem gospodarstva in politike Sovjetske zveze in ni več odgovarjal potrebam sovjetskega razvoja? Gotovo da ne. Sovjetska socialistična družba je še mlada, nima niti 40 let. Dejstvo, da je Sovjetska

Osamitev od množic

"Genmingibao" ugotavlja, da je Komunistična partija Sovjetske zveze napravila ukrepe, da se popravijo Stalinih napake in da se odpravijo posledice in da so začeli ti ukrepi roditi svoje sadove, da marksisti-leninisti in vsi, ki simpatizirajo s stvarjo komunizma, podpirajo napore, ki jih delajo v tem smislu sovjetski komunisti. Toda "buržoazija in desni socialdemokrati v zapadnih deželah so dali popravljani Stalinih napak pečat destalinizacije in opisujejo to popravljanje kot borbo protistalinskih elementov proti stalinizmu. Namen buržoazije in desnice socialdemokratov je dokaj prozoren. Na žalost so si tako tolmačenja utrla pot tudi med nekaterimi komunisti. Mi smatramo, kot zelo škodljivo za komuniste, da si osvajajo taka gledišča.

"Kot vsi vedo, čeprav je Stalin v zadnjih svojih letih zagrešil nekatere velike napake, njegovo življenje je bilo kljub temu življenje velikega marksistično-leninističnega revolucionarja. Stalinih napake so povzročile Sovjetski zvezi škodo, ki bi se ji lahko izognili. Vendar pa je socialistična Sovjetska zveza ogromno napredovala v obdobju, ko je bil Stalin na vodstvu. Zaradi tega, ko na pravico povzame Stalinih napak in njegovega delovanja, moramo upoštevati bodisi pozitivne kot tudi negativne strani, bodisi uspehe kot tudi napake. Ako se preučuje vprašanje upoštevajoč obe strani, tudi če hoče kdo govoriti o stalizmu, to lahko pomeni predvsem edino le komunizem in

zveza dosegla nagel gospodarski napredek dokazuje, da je njen gospodarski sistem v splošnem primeren razvoju njenih proizvodnih sil; in da je tudi njen politični sistem, na splošno primeren potrebam njene gospodarske osnove. Stalinih napake niso imele svojega izvora v socialističnem sistemu; iz tega izhaja, da za popravljanje teh napak, ni potrebno popravljati socialistični sistem.

"Toda — pravi nadalje članek — tudi kadar osnovni sistem odgovarja potrebam, so še določena protislovja med proizvodnimi silami in proizvodnimi sredstvi, med nadstrukturno in gospodarsko osnovo. Tako protislovja pridejo do izraza v določenih pomanjkljivostih po vezave v gospodarskem in političnem sistemu, pomanjkljivosti, ki jih je treba pravočasno zravnavati. Toda čim se ima osnovni sistem odgovarjajoč potrebam in čim so se izravnavale v sistemu navadna protislovja (da rabimo jezik dialektike, protislovja v stadiju kvantitativne spremembe), ali se je lahko gotovi, da ne bo prišlo do napak? Stvar ni tako enostavna. Sistemi so odločilnega pomena. Ko se ima pravilni sistem, je glavna stvar, ali se je v stanju ali ne rabiti ga pravilno; ali se je v stanju ali ne izvajati pravilno politiko, s pravilnimi metodami in s pravilnim stilom dela.

"Razlogi, zaradi katerih so nekatere napake, ki jih je zagrešil Stalin v svojih zadnjih letih postale resne napake, vsedržavnega obsega in trajne ter niso bile pravočasno popravljene, so obstajali prav v dejstvu, da se je na določenih področjih in do neke mere osamil od množic in od kolektiva ter kršil načelo demokratskega centralizma partije in države. Razlog te njegove enostranske kršitve demokratskega centralizma je treba iskati v določenih socialnih in zgodovinskih pogojih. Vendar taki objektivni pogoji ne bi zaostavali, da se možnost za zagrešitev napak spremeni v dejanske napake. Zaradi vrste zmag in plovah, ki jih je prejemal v zadnjih letih svojega življenja, se mu je zavrtelo v glavi, skrenil je deloma, toda grobo od načina mišljenja dialektičnega materializma in zapadel je v subjektivizem.

Članek dostavlja, da "imperialisti in vsi kontrarevolucionarji, stremijo v napadu na našo stvar, so od nas vedno zahtevali liberalizacijo, so vedno osredotočili svoje sile za razdvajanje vodilnih organizmov naše stvari in za uničenje Komunistične partije, jedra proletariata. Gornja dejstva dokazujejo kako važno je držati visoko avtoriteto demokratskega centralizma in vodilno vlogo partije, v osnovnem interesu ljudskih množic.

"Med tistimi, ki skušajo revdirati marksizem-leninizem pod pretežno borbo proti doktrinarstvu — pravi "Genmingibao" — so nekateri, ki enostavno zanikujejo, da bi bila demokratska črta med diktaturo proletariata in buržoazno diktaturo, med socialističnim sistemom in kapitalističnim in med socialističnim taborom in imperialističnim. Po njihovem mnenju določene buržoazne dežele lahko gradijo socializem, ne da bi šle skozi proletarsko revolucijo, ki jo vodi partija proletariata in ne da bi postavile državo, ki jo vodi proletariati. Po njihovem je državni kapitalizem v teh deželah že sam na sebi socializem in celo človeška družba je v svojem kompleksu že "dmozorela" v socialističnem smislu. Toda, dočim široko oznanjajo tako idejo, imperialisti pa mobilizirajo vse svoje vojske, gospodarske, diplomatske, volunske in "moralne" sile, s katerimi razpolagajo, da bi "izpodkopali" in "razdvajali" socialistične dežele, ki obstojajo že več let. Buržoazni kontrarevolucionarji teh dežel, skriti v domovini ali živijo v izgnanstvu, se vedno napenjajo vse sile, da bi se maščevali. Akcije imperialistov ne vzpodbujajo argumentov revizionistov, marveč ravno obratno, podčrtujejo njihov bankrot.

Proletarski internacionalizem je tema četrtega dela članka, ki ga objavlja "Genmingibao". "Komunistično gibanje — pravi list — je bilo od vsega začet-

govoru v parlamentu o madžarskem problemu, po katerih bi bila potrebna popolna sprememba madžarskega političnega sistema in madžarski komunisti ne bi smeli tritati svojih sil v prizadevanjih za vzpostavitev Komunistične partije. Članek trdi, da imajo madžarski komunisti popolnoma prav, da zavračajo Kardašev nasvet, "ker bi drugače bodočnost Madžarske ne pripadala socializmu, marveč kontrarevoluciji."

"Jasno je — nadaljuje "Genmingibao" — da gredo jugoslovanski tovariši predaleč. Tudi če so nekateri deli njihovih kritik bratskim partijam trezni, je stalšče in metoda, ki jo uporabljajo, naprotna načelu diskusije med tovariši. Mi se ne želimo vmešavati v jugoslovanske notranje zadeve, toda navedena vprašanja niso nikakor notranja zadeva. V cilju, da se okrepi enotnost mednarodnega komunizma in da se prepreči ustvaritev pogojev, ki jih sovražnik lahko izkoristi zato, da vnes v naše vrste zmedo in razdor, ne moremo mimo, da ne bi ponudili jugoslovanskim tovarišem naš bratski nasvet."

V tretjem delu govori glasilo Komunistične partije o borbi proti doktrinarstvu in revizionizmu ter pravi: "medtem ko se odločno zaperstavlja-

mo doktrinarstvu, se moramo istočasno odločno zoperstaviti revizionizmu." "Doktrinarji — pravi članek — ne razumejo, da se univerzalna resnica mark-sizma-leninizma konkretno izraža in postane delujoča v realnem življenju samo preko specifičnih nacionalnih značilnosti." Nadalje navaja članek, kako je doktrinarstvo napravilo veliko škodo kitajski revoluciji v obdobju 1931-34 in kako je Komunistična partija Kitajske v obdobju od 1935 do 1945 popolnoma likvidirala doktrinarstvo. "Genmingibao" pravi, da je treba nadaljevati s prizadevanji za odpravljanje napak doktrinarstva, toda da nima nič proti doktrinarstvu nima nič skupnega s strpnostjo do revizionizma.

Bistvo
diktature
proletariata

Glede na revizionizem se članek zadržuje na odnosih med socialistično demokracijo in diktaturo proletariata ter pravi: "Ne more biti dyoma, da se v diktaturi proletariata mora diktatura nad kontrarevolucionarnimi silami tesno ujemati z najširšo maso ljudske demokracije, to je socialistične. Toda

mednarodno gibanje, ker delovni ljudje raznih dežel se lahko osvobodijo združenega zatiranja buržoazije raznih dežel in lahko dosežejo svoj skupni cilj samo s skupnimi napori.

Triumf Oktobrske revolucije je dal velikega poleta revolucionarnemu napredovanju mednarodnega proletarskega gibanja.

V 39 letih po Oktobrski revoluciji je imelo mednarodno komunistično gibanje neizmerne uspehe in to gibanje je postalo mogočeno politična svetovna sila. Sovjetska zveza je postala središče mednarodnega komunističnega gibanja, ker je bila prva zmagovita socialistična dežela, najbolj mogočna dežela v socialističnem taboru, odkar se je ustanovil, dežela, ki je

ka mednarodno gibanje, ker delovni ljudje raznih dežel se lahko osvobodijo združenega zatiranja buržoazije raznih dežel in lahko dosežejo svoj skupni cilj samo s skupnimi napori.

Triumf Oktobrske revolucije je dal velikega poleta revolucionarnemu napredovanju mednarodnega proletarskega gibanja.

V 39 letih po Oktobrski revoluciji je imelo mednarodno komunistično gibanje neizmerne uspehe in to gibanje je postalo mogočeno politična svetovna sila. Sovjetska zveza je postala središče mednarodnega komunističnega gibanja, ker je bila prva zmagovita socialistična dežela, najbolj mogočna dežela v socialističnem taboru, odkar se je ustanovil, dežela, ki je

ka mednarodno gibanje, ker delovni ljudje raznih dežel se lahko osvobodijo združenega zatiranja buržoazije raznih dežel in lahko dosežejo svoj skupni cilj samo s skupnimi napori.

Triumf Oktobrske revolucije je dal velikega poleta revolucionarnemu napredovanju mednarodnega proletarskega gibanja.

V 39 letih po Oktobrski revoluciji je imelo mednarodno komunistično gibanje neizmerne uspehe in to gibanje je postalo mogočeno politična svetovna sila. Sovjetska zveza je postala središče mednarodnega komunističnega gibanja, ker je bila prva zmagovita socialistična dežela, najbolj mogočna dežela v socialističnem taboru, odkar se je ustanovil, dežela, ki je

ka mednarodno gibanje, ker delovni ljudje raznih dežel se lahko osvobodijo združenega zatiranja buržoazije raznih dežel in lahko dosežejo svoj skupni cilj samo s skupnimi napori.

Triumf Oktobrske revolucije je dal velikega poleta revolucionarnemu napredovanju mednarodnega proletarskega gibanja.

V 39 letih po Oktobrski revoluciji je imelo mednarodno komunistično gibanje neizmerne uspehe in to gibanje je postalo mogočeno politična svetovna sila. Sovjetska zveza je postala središče mednarodnega komunističnega gibanja, ker je bila prva zmagovita socialistična dežela, najbolj mogočna dežela v socialističnem taboru, odkar se je ustanovil, dežela, ki je

ka mednarodno gibanje, ker delovni ljudje raznih dežel se lahko osvobodijo združenega zatiranja buržoazije raznih dežel in lahko dosežejo svoj skupni cilj samo s skupnimi napori.

Triumf Oktobrske revolucije je dal velikega poleta revolucionarnemu napredovanju mednarodnega proletarskega gibanja.

socialistična demokracija ne sme biti na noben način zoperstavljena diktaturi proletariata in ne sme biti zamenjana z buržoazno demokracijo. Toda nekateri ne gledajo tako na stvar in njihova reakcija na madžarske dogodke je to zelo jasno pokazala. Ko je morala Madžarska kljubovati krizi, ko se je nahajala med revolucijo in kontrarevolucijo, med socializmom in fašizmom, med mirom in vojno, kako so komunistični intelektualci v nekaterih deželah videli problem? Ne smo, da niso postavili vprašanja urenitve diktature proletariata, marveč so se izjavili proti pravilnim korakom, ki jih je napravila Sovjetska zveza v pomoč socialističnim silam na Madžarskem. Prišli so na dan z izjavami, da je kontrarevolucija na Madžarskem bila revolucija in zahtevali naj revolucionarna delavsko-kmečka vlada raztegne demokracijo na kontrarevolucionarje. To pomeni, da se ti socialisti, ki so se oddaljili od diktature proletariata zato da se sklicujejo na demokracijo, v resnici postavljajo na stran buržoazije proti proletariatu; da dejansko zahtevajo kapitalizem in nasprotujejo socializmu, tudi če se mnogi izmed teh ne zavestno tega dejstva.

Komunistična partija je postavila kot naloge spremenitve Kitajske v napredno industrijsko deželo v 16 do 18 let. Na koncu te dobe bodo tovarne morale nuditi najmanj 70% vsega za deželo potrebnega proizvoda. Hoče se, da Kitajska proizvede največje stroje za krite potreb narodnega gospodarstva. Zaradi tega bodo morali ustvariti mogočno težko industrijo. Leta 1967 bo delež proizvodnih sredstev predstavljala 60% industrijskega proračuna, medtem ko je ta delež znašal leta 1949 28,3%.

Na VIII. kongresu KP Kitajske je Ču En Laj poudaril, da morajo ustvariti popoln industrijski sistem, ki je prebivalstvo zelo številno in povpraševanje po industrijskih proizvodih stalno naraslo. To povpraševanje se ne more kriti z uvozom. Kitajska pa ima zelo ugodne naravne pogoje, ki dovoljujejo razvoj teže industrije. Po drugi strani pa bo ustvaritev teže industrije na Kitajskem odločilno pripomogla k splošni, mo gospodarskemu razvoju socialističnih dežel in k utrditvi miroljubnih sil v svetu.

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Leta 1953 je kitajsko ljudstvo začelo svojo prvo petletko. VIII. kongres KP Kitajske je ugotovil, da se je kljub vsem zunanjim in notranjim težavam uspešno nadaljevala industrializacija dežele. Tu je nekaj števil. Določilo se je, da se bo v dobi 1953-57 gradilo 694 velikih ter 2300 srednjih in malih industrij. Od teh bi se bilo moralo dokončati 455 velikih in vse srednje in male tovarne. Rezultati so pre-

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Leta 1953 je kitajsko ljudstvo začelo svojo prvo petletko. VIII. kongres KP Kitajske je ugotovil, da se je kljub vsem zunanjim in notranjim težavam uspešno nadaljevala industrializacija dežele. Tu je nekaj števil. Določilo se je, da se bo v dobi 1953-57 gradilo 694 velikih ter 2300 srednjih in malih industrij. Od teh bi se bilo moralo dokončati 455 velikih in vse srednje in male tovarne. Rezultati so pre-

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Leta 1953 je kitajsko ljudstvo začelo svojo prvo petletko. VIII. kongres KP Kitajske je ugotovil, da se je kljub vsem zunanjim in notranjim težavam uspešno nadaljevala industrializacija dežele. Tu je nekaj števil. Določilo se je, da se bo v dobi 1953-57 gradilo 694 velikih ter 2300 srednjih in malih industrij. Od teh bi se bilo moralo dokončati 455 velikih in vse srednje in male tovarne. Rezultati so pre-

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Leta 1953 je kitajsko ljudstvo začelo svojo prvo petletko. VIII. kongres KP Kitajske je ugotovil, da se je kljub vsem zunanjim in notranjim težavam uspešno nadaljevala industrializacija dežele. Tu je nekaj števil. Določilo se je, da se bo v dobi 1953-57 gradilo 694 velikih ter 2300 srednjih in malih industrij. Od teh bi se bilo moralo dokončati 455 velikih in vse srednje in male tovarne. Rezultati so pre-

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Leta 1953 je kitajsko ljudstvo začelo svojo prvo petletko. VIII. kongres KP Kitajske je ugotovil, da se je kljub vsem zunanjim in notranjim težavam uspešno nadaljevala industrializacija dežele. Tu je nekaj števil. Določilo se je, da se bo v dobi 1953-57 gradilo 694 velikih ter 2300 srednjih in malih industrij. Od teh bi se bilo moralo dokončati 455 velikih in vse srednje in male tovarne. Rezultati so pre-

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Leta 1953 je kitajsko ljudstvo začelo svojo prvo petletko. VIII. kongres KP Kitajske je ugotovil, da se je kljub vsem zunanjim in notranjim težavam uspešno nadaljevala industrializacija dežele. Tu je nekaj števil. Določilo se je, da se bo v dobi 1953-57 gradilo 694 velikih ter 2300 srednjih in malih industrij. Od teh bi se bilo moralo dokončati 455 velikih in vse srednje in male tovarne. Rezultati so pre-

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Kitajska se razvija
v industrijsko
velesilo

Kitajsko ljudstvo dela za urenitve velike naloge: postopno preobrazbo dežele v socialistično državo z moderno industrio.

Leta 1949, ob proglasitvi ljudske republike je bila Kitajska zaostala kmetijska dežela. Na Severu - vzhodu in v nekaterih mestih kot v Tiencinu, Cintau, Šangaju, Uhanu, Cantonu in Čunkinu je bilo nekaj bolj ali manj razvite industrije.

Kitajska veleindustrija je leta 1949 predstavljala le 17% celotne proizvodnje narodnega gospodarstva. Delavcev je bilo tri milijone, t. j. 0,5% vsega prebivalstva. Njihovo življenje je bilo katastrofalno, ker so imeli bedne plače in mezde. Zenske in otroci, ki so bili nekaki sužnji, so tvorili dober del delovne sile.

Po nastanku ljudske republike se je življenje 600 milijonov Kitajcev začelo spreminjati. Dežela je začela graditi svojo industrijo in socializem.

Začetek
1. petletke

Komunistična partija je postavila kot naloge spremenitve Kitajske v napredno industrijsko deželo v 16 do 18 let. Na koncu te dobe bodo tovarne morale nuditi najmanj 70% vsega za deželo potrebnega proizvoda. Hoče se, da Kitajska proizvede največje stroje za krite potreb narodnega gospodarstva. Zaradi tega bodo morali ustvariti mogočno težko industrijo. Leta 1967 bo delež proizvodnih sredstev predstavljala 60% industrijskega proračuna, medtem ko je ta delež znašal leta 1949 28,3%.

Na VIII. kongresu KP Kitajske je Ču En Laj poudaril, da morajo ustvariti popoln industrijski sistem, ki je prebivalstvo zelo številno in povpraševanje po industrijskih proizvodih stalno naraslo. To povpraševanje se ne more kriti z uvozom. Kitajska pa ima zelo ugodne naravne pogoje, ki dovoljujejo razvoj teže industrije. Po drugi strani pa bo ustvaritev teže industrije na Kitajskem odločilno pripomogla k splošni, mo gospodarskemu razvoju socialističnih dežel in k utrditvi miroljubnih sil v svetu.

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Leta 1953 je kitajsko ljudstvo začelo svojo prvo petletko. VIII. kongres KP Kitajske je ugotovil, da se je kljub vsem zunanjim in notranjim težavam uspešno nadaljevala industrializacija dežele. Tu je nekaj števil. Določilo se je, da se bo v dobi 1953-57 gradilo 694 velikih ter 2300 srednjih in malih industrij. Od teh bi se bilo moralo dokončati 455 velikih in vse srednje in male tovarne. Rezultati so pre-

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Leta 1953 je kitajsko ljudstvo začelo svojo prvo petletko. VIII. kongres KP Kitajske je ugotovil, da se je kljub vsem zunanjim in notranjim težavam uspešno nadaljevala industrializacija dežele. Tu je nekaj števil. Določilo se je, da se bo v dobi 1953-57 gradilo 694 velikih ter 2300 srednjih in malih industrij. Od teh bi se bilo moralo dokončati 455 velikih in vse srednje in male tovarne. Rezultati so pre-

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Leta 1953 je kitajsko ljudstvo začelo svojo prvo petletko. VIII. kongres KP Kitajske je ugotovil, da se je kljub vsem zunanjim in notranjim težavam uspešno nadaljevala industrializacija dežele. Tu je nekaj števil. Določilo se je, da se bo v dobi 1953-57 gradilo 694 velikih ter 2300 srednjih in malih industrij. Od teh bi se bilo moralo dokončati 455 velikih in vse srednje in male tovarne. Rezultati so pre-

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Leta 1953 je kitajsko ljudstvo začelo svojo prvo petletko. VIII. kongres KP Kitajske je ugotovil, da se je kljub vsem zunanjim in notranjim težavam uspešno nadaljevala industrializacija dežele. Tu je nekaj števil. Določilo se je, da se bo v dobi 1953-57 gradilo 694 velikih ter 2300 srednjih in malih industrij. Od teh bi se bilo moralo dokončati 455 velikih in vse srednje in male tovarne. Rezultati so pre-

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Leta 1953 je kitajsko ljudstvo začelo svojo prvo petletko. VIII. kongres KP Kitajske je ugotovil, da se je kljub vsem zunanjim in notranjim težavam uspešno nadaljevala industrializacija dežele. Tu je nekaj števil. Določilo se je, da se bo v dobi 1953-57 gradilo 694 velikih ter 2300 srednjih in malih industrij. Od teh bi se bilo moralo dokončati 455 velikih in vse srednje in male tovarne. Rezultati so pre-

Kitajska bo proizvajala vse vrste strojev

Leta 1953 je kitajsko ljudstvo začelo svojo prvo petletko. VIII. kongres KP Kitajske je ugotovil, da se je kljub vsem zunanjim in notranjim težavam uspešno nadaljevala industrializacija dežele. Tu je nekaj števil. Določilo se je, da se bo v dobi 1953-57 gradilo 694 velikih ter 2300 srednjih in malih industrij. Od teh bi se bilo moralo dokončati 455 velikih in vse srednje in male tovarne. Rezultati so pre-

► Na koncu druge petletke, t. j. leta 1962, bo kitajska industrija krila 70% potreb dežele

► Kitajska proizvaja metalurško opremo, energetske in rudarske stroje, orodne stroje, avtomobile in letala

kosili pričakovanja. V resnici se bo do konca 1957 gradilo 800 velikih tovarn, od teh pa bo popolnoma zgrajenih 500. Industrijska proizvodnja bo za 15% večja, kot je bilo predvideno.

Pred vojno je Kitajska največ proizvedla 5900 milijonov kWh elektrike, leta 1949 4300 milijonov, leta 1952 7300, leta 1957 bo proizvajala 18.000 milijonov kWh. Premoga je Kitajska leta 1942 proizvedla 61,9 milijonov ton, leta 1949 31 milijonov, leta 1952 63,5 milijonov, leta 1957 bo proizvajala 120 milijonov ton.

Leta 1943 je Kitajska proizvajala 900.000 ton jekla, leta 1949 200.000 ton, leta 1952 1.200.000, leta 1957 bo proizvajala 5.500.000 ton. Orodnih strojev je leta 1941 proizvajala 5400, leta 1949 1600, leta 1952 13.700, leta 1957 jih bo proizvajala 30.000. Pred letom 1949 ni proizvajala električnih generatorjev, leta 1952, jih je proizvajala za 29.700 kWh, leta 1957 jih bo proizvedla za 340 tisoč kWh. Bombazevine je leta 1933 proizvajala za 2,5 milijona svečev, leta 1949 1,8 milijona, leta 1952 3,6 milijona, leta 1957 pa bo proizvajala 5,6 milijona svečev.

Globalna proizvodnja se bo v primeri z letom 1952 povečala za 60%, medtem ko so v začetku predvidevali 51,1 povečanja.

Glavni obrisi
2. petletke

Kitajska bo proizvajala metalurške, energetske in rudarske stroje, nove orodne stroje, avtomobile, letala itd. V preteklosti ne samo niso proizvajali te stroje, nasprotno jih niso mogli niti kupovati v tujini, ker niso imeli finančnih sredstev.

Ustvaritev avtomobilske industrije je eden izmed najboljših dokazov vzpona Kitajske. 15. julija 1953 so postavili temeljni kamen avtomobilskotovarne v Čančunu na Severovzhodu. 13. julija 1956 je sel iz tovarne prvi tovornik znamke "Cie

KULTURA IN ZNANOST

200. obletnica rojstva
A. T. Linharta

Napreden pesnik, dramatik in zgodovinar
Njegova dela so izražala potrebe časa
in napovedala konec fevdalnega reda

Iz »Slovenskega poročevalca« posnemamo članek ob 200-letnici rojstva A. T. Linharta. Članek je napisal znani književnik dr. Bratko Krefc.

decembra 1756, t. j. pred dvesto leti se je rodil v doljici Anton Tomaž Linhart, pesnik, dramatik in zgodovinar. Rastel in študiral je v Ljubljani, kjer je bil član »Slovenskega poročevalca«, ki je bil prvi slovenski časopis. Linhart je bil eden izmed tistih, ki so se zlasti iz Francije prinesli po svetu razne revolucionarne ideje in gibanja, ki so v slovensko literaturo in umetnost prinesli novega. Linhart je bil eden izmed tistih, ki so se zlasti iz Francije prinesli po svetu razne revolucionarne ideje in gibanja, ki so v slovensko literaturo in umetnost prinesli novega.

Načrt za vožnjo med Zemljo in Hermesom

V slovenskem mesečniku »Znanost in življenje« je prof. B. Dobrovžar objavil izvirni in podoben načrt medplanetarne potovalne poti med Zemljo in Hermesom. Načrt je bil izdelan v okviru projekta, ki ga vodi prof. B. Dobrovžar. Načrt je bil izdelan v okviru projekta, ki ga vodi prof. B. Dobrovžar.

A. P. ČEHOV
BREZ NASLOVA

petem stoletju je, kakor se danes ta dan, sonce vsako jutro vstajalo in vsak večer leglo spat. Zjutraj, ko so se na ulicah pojavili prvi ljudje, je bil svet v tišini. Vsi so bili v postelji, in vsi so se zbudili ob istem času. Vsi so bili v postelji, in vsi so se zbudili ob istem času.

Muzej vasi
v Bukarešti

V Bukarešti obstaja »Muzej vasi«, ki je bil urejen v eni izmed najlepših mestnih četrti. Na zunaj je muzej podoben pravi vasi. Površni opazovalec meni, da je to izumrlo naselje. V muzeju je v celoti okoli 30 hiš in drugih poslopij, ki so pravi narodopisni spomeniki. Pri vseh muzejskih objektih gre za najzanimivejše tipe vseh arhitekture, ki odražajo življenje vasi. V muzeju so hiše, izdelane okoli 1730. leta, zidovi pokriti z lepimi tkaninami, ki so okusno okrašene s cveticami in pticami. Znatno pozornost vzbujajo tudi mlini na veter, ki so jih nekdaj uporabljali v Dobruži, zatem orodje mojstrskih zlatarjev v Zahodnih Karpatih.

Na svetu je okrog 2500 vrst kač

Zoologi domnevajo, da je na svetu kakih 2500 raznih vrst kač. V južnovzhodni Aziji živi 389 vrst, na Malajskem arhipelagu 345, v Mehiki 336, v Severni Ameriki 114. V Evropi pa živi samo 31 vrst kač. Med najbolj strupene spada avstralska kača, ki jo imenujejo tiger. Njen strup deluje z bliskovito naglico na dihalne organe in povzroči takojšnjo smrt.

Podmorski potresi
in njih posledice

Potres kot posledica izbruha vulkana na otoku Krakatoa

Temeljska skorja ne miruje. V njeni notranjosti se premikajo in gibajo zemeljske plasti, ki povzročajo večje ali manjše potrese, nato pa je štiri in pol metra visok val poplavljal obrežje. Valovi so se petkrat, a z vedno manjšo močjo poplavlili del otoka ter se nato umirili. Glavno žarišče podmorskih potresov pa je Tih ocean. Od 350 danes delujočih opazovalnih postaj na tleh oceana je bilo 11. Na otoku Krakatoa je bil leta 1883. Razburkal je oceane za celih 25 ur.

A. P. ČEHOV
BREZ NASLOVA

»Bratje, saj vendar govori resnice! Res je to, da ubogi ljudje iz nespameti in slabosti tonajo v grehu in nevihti, mi se pa niti ne ganemo, kakor da se nas to ne tiče. Zakaj bi pa ne šli in jim pomagali? Kristus, ki so nanj pozabili!«

Meščanove besede so starec zasmehljaje odzval: »Kaj drugi dan je vzel palico, se poslovenil od bratov in se odpravil v mesto. In meščani so ostali brez gošče, brez njegovih govorov in pesmi. Pašli so dolgačas en mesec, dva, a starec ni bilo nazaj. Navsezadnje, ko je prišel, je bil tako star, da ni mogel več govoriti. Vsi so se z njim smejeli, in vsi so se z njim smejeli. Vsi so se z njim smejeli, in vsi so se z njim smejeli.

Začeli so snemati
film »Oleko Dundič«
v sovjetsko-jugoslovanski koprodukciji

Interju revije »Slavjanje« s sovjetskim režiserjem Lukovim

»Rdeči Srb« Dundič v Prvi konjeniški armadi za časa državljanske vojne po Oktobrski revoluciji

decembra je odpotovala v Jugoslavijo skupina sovjetskih filmskih delavcev, da snema film o legendarnem junaku državljanske vojne, slavem sinu srbskega naroda Oleku Dundiču. Dopisnik revije »Slavjanje« se je podal v moskovski studio »Gorki« in se razgovarjal s sovjetskim režiserjem L. D. Lukovim o vsebini in pomenu filma.

Kako je nastala misel o snemanju filma »Oleko Dundič«?

»Zelo časa me je privlačevala povest legendarnega Dundiča, »Rdečega Srba«, kot so ga imenovali njegovi tovariši — je dejal režiser Lukov. Zelo časa me je privlačevala povest legendarnega Dundiča, »Rdečega Srba«, kot so ga imenovali njegovi tovariši — je dejal režiser Lukov.

Podmorski potresi
in njih posledice

Potres kot posledica izbruha vulkana na otoku Krakatoa

ti z neverjetno hitrostjo proti Avstraliji. Na otok Raja je ta val prišel čez 11 ur in 12 minut. Na Chathamski otok, ki leži v bližini New Zelande, je ta val pljusnil po 15 urah in 48 minutah, na Novo Zelandijo pa po 19 urah in 36 minutah. Na tem otoku je tri metre visok val odtrgal zasidrane ladje in jih vrzel na kopno ter odnesel mostove, ki so stali 2000 metrov daleč od obrežja. Na avstralsko obalo pa je ta val pljusnil po 23 urah valovanja.

A. P. ČEHOV
BREZ NASLOVA

kaj takega, kar se mu je pokazalo, ko je stopil v mesto. Seže zdaj, na stara leta, je priključil v življenju zagledal in domel, kako močno je hudič, kako čudovita je hudobija in kako slabotni, malodušni in klavirni so ljudje. Po nesrečni naključju je bila prva hiša, kamor je stopil, hiša strahotne. Kakih petdeset ljudi, ki so imeli polno gearja, je jedlo in brez mere pilo vino. Ko jih je to omamilo, so prepevali pesmi in predzgodbo vojnih strahote, gausne reči, ki si jih ljudje sploh ne upa govoriti, dokler se boji Boga; bili so brez meje svobodni, drzni, srečni, niso se bali ne Boga ne hudice ne smrti, govorili in delali so vse, kar so hoteli, in hodili tam, koder jih je gnala mesenost. Vino, čisto kot jantar, posuto z zlatimi iskricami, da je bilo bržkone nepremagljivo sladko in dehtelo, ker se je vsakdo, ki ga je pil, blaženo smehljaje in ga hotel se piti. Človeku je na smehljaj odkovarjalo s prav takim smehljajem in ko so ga pili, se je veselo iskričilo, kakor bi videlo, kakšno hudičovo čarno moč skriva v svoji sladkosti.

V Ljudskem domu pri Barbari je vsako nedeljo 19.30 do 23.30 javen ples. Slujeta dobro preskrbljen in bifé. Vas Sv. Barbara dobro avtobusno zvezo z